

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— július 2.

(Rossz rosszal jár karöltve) Egy eddig két krajaárával vesztegetett, a nemzet erkölcsi megvesztegetéséből élőködő újság — Vészi Józsefnek, a nagy vesztegetőnek a papírosa — most már három krajaárért boldogítja olvasóit önmagával. Megnagyobbodott egy melléklete, a mely a *szabad gondolkodás* jellegű alatt a vallástalanságot terjeszti a nép között. Nagyon érdekes jelenség ez lélektani szempontból is. Imé, a rossz indulatok szövetezése. A nemzetietlenség nem mutatkozott elegendő erősek a nemzet megrontására, segítségére sietett tehát a vallástalanság. „Hagy lássuk tehát, mire megyünk ketten.” Nem mennek pedig semmire sem. Azok fogják a lapot olvasni, a kik már eddig is hazátlank, nemzetietlenek voltak. Erkölcsileg az a céljuk, a mi volt Angliának, mikor a rézbőrű faj megrontására megösmertette az indussal a páliákat. Anglia megronthatta az indusokat, kik ma már egyébre sem alkalmasak, mint arra, hogy Buffalo Billék pénzért mutogassák őket. Vészi József nemzetrontó makhizációi azonban bennünket, magyarokat nem fognak muzeumi nemzetét átforgatni, mert a magyar néplélek megtévedhet ugyan ily bűnös tanok révén, de csakha mar feltámad benne ezeréves öntudata, visszatér az ősi hagyományok biztos és becsületos ösvényeire, lesz az, a mi mindég volt és örökké lesz: csakis magyar és semmi más.

(Egy kis baleset.) Az abszolutizmus pribékjei, Fajóváry-Kristóffyék még mindig élnek és lesben állanak, hogy jégverésként pusztítsák el a felzsendült alkotmányosság vetését. „Nemzeti balesetek ellen való biztosító intézet” alakuljon át tehát a törvényhozás, de nem szabadelvű értelemben, a melynek korszaka szívesen gründolt biztosító intézeteket, hanem úgy, hogy az uralkodóval való paktumban kikötött tennivalók elintézésére szükséges biztosítékokat, nehogy újabb balesetek ériék a nemzetet.

(Irodalmi egyesületek.) Ugy Budapesten, mint a vidéken gombamódra szaporodnak az irodalmi egyesületek, többnyire neves íróinkról elnevezettek. Van az országban legalább száz ilyen egyesület, tagja is

lehet összesen 10—15.000. Irodalmat gyámolítani „nagy és szép gondolat”, csak az a baj, hogy ezek az egyesületek nem a komoly irodalmat támogatják, hanem magok alkotnak egy mellékes, nem tulságosan komoly irodalmat. Tagjaik írók és nem előfizetők. Ha azzal a fogadalommal társulnának, hogy ki-ki — viszonyaihoz képest — legalább 50—100 forint ára jó magyar könyvet vásárol, sokkal többet használ az irodalom és így a nemzeti művelődés ügyének, minthogyha évenként 50—100 kétes értékű vers vagy novella termelésével árt egyesületi burokból a valódi irodalomnak. Irodalmi vásárt kell tehát csapni, nem pedig a hiúság vásárját venni fel sippal és dobbal!

Az adókiivetés.

— július 2.

A harmadik osztályu kereseti adókról készült javaslat, mint már említettük, általános megdöbbenést keltett az egész országban.

Nem újság ez. A harmadik osztályu kereseti adókiivetés a multban is mindig a legélesebb nyilvános kritikával találkozott, mert ez az adónem rendkívül terhes, mert maga a törvény, mely ezt az adónemet statuálja, igazságtalan kulcsot állapított meg ezen adónem kirovására.

Méltóztassék csak elképzelni azt, hogy az olyan polgár ember, akinek egy évben 3000 korona jövedelme van, családosa és ezen jövedelemből kell családját eltartania, bizony nagy gondok között él. Az ilyen polgártól ez a törvény 300 korona egyenes adót követel és minthogy ennek a 300 koronának még más adójáruléka is vannak — mert ezután jár még az utadó, az általános jövedelmi pótdó, valami cselédadó, a betegápolási alap, főleg pedig a községi pótdó, a lakrészdó s a vízdi — ez az adóteher voltaképpen nem 300 koronára, hanem 600 koronára szaporodik és a szegény ember ilyenformán 3000 koronás jövedelmének egyötöd részét az adóhivatalba kénytelen elvinni.

Igen ám, de még ugyanaz az ember nem fizette be minden adóját, mert ha egy korty bort iszik, ha szeszt fogyaszt, már megint mindenért külön

adót kénytelen fizetni; mikor a követeléseit kézhez kapja, bélyeg alakjában kell adót fizetnie, ha az áruja megérkezik, vámokat és behozatali illetékeket fizet, — bátran elmondhatjuk, hogy ezeken a címeken is kénytelen a 3000 koronás jövedelméből még 600 koronát fizetni.

Mi marad hát neki a munkájáért, ha adóterhet becsületesen lerója?

Ezen kérdést szegezzük ki az adókiivető bizottságok szemé elé. Tessék ezt a kérdést mindannyiszor figyelemre méltatni, valahányszor egy kétségbeesett polgár jelenik meg előtte, aki nem mert adóbevallást adni, mert becsületszavára kellett volna megtogadnia, hogy egy évben mennyi a keresménye.

Méltóztassék jól megfontolni, hogy őszinte, igaz bevallást senki sem adhat, mert aki elég bolond és bevallja a keresetét, azt nem az adókiivető bizottság, hanem maga a szentesített törvény egyszerűen megnyuzza. 3000 korona tiszta keresményből 1200 korona adót fizetni nem lehet, ezt semmiféle törvény nem kivanhatja.

Ennélfogva — igenis — mindenki arra törekszik, hogy igazi jövedelmét eltitkolja. Az adókiivetés konstrukciója azonban bizonyos foglalkozási ágakra nézve olyan intézkedéseket tartalmaz, hogy ezen foglalkozási ágaknál az évi tiszta keresetet eltitkolni teljesen lehetetlen. Ezért számos adózó polgár bizony kénytelen megfizetni az egész tíz százalékos adót, ami, mint fentebb kimutattuk, voltaképpen 20% és ha a közvetett adókat is vesszük, 40%.

Igy keletkezett egy horribilis igazságtalanság az adómegosztás egyenlensége miatt és ennek csak az az oka, hogy a törvény 10%-ban állapítja meg az adókulcsot. Ha az adókulcs csak 2% volna, akkor ki-ki becsületesen bevallaná jövedelmét, az adómegosztás egyenlő volna és az államkincstár jövedelme sem volna kisebb.

Ebből azonban nem szabad azt következtetni, hogy ha a mészárosok nem titkolhatják el adójukat, akkor a szabókat is teljes jövedelmük bevallására kell szorítani. Ellenkezőleg, azt tessék ebből következtetni, hogy a mészárosok adóbevallási kényszerét is

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvért, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerüzletekben. — Ára évenként 4 — 6 koronás.

a lehető legkisebb adatra kell le-
szorítani.

Bizonyos, hogy ha az adóki-
vető bizottságok ezen elvek szerint fognak
eljárni, annak kétféle következménye
lesz. Egyik: hogy akadnak emberek,
akik a saját jövedelmeiket mértéktele-
nül tudják majd eltikolni és igazság-
talanul kevés adót fognak fizetni. A
másik: hogy az államkincstár jövedelme
talán néhány százezer koronával keve-
sebb lesz, mint a szigorú adóki-
vetés után lenne. Ezek a következmények
nem jelentékenyek. — Inkább legyen
száz furfangos embernek igaztalanul
kevés adója; inkább legyen az állam-
kincstárnak néhány százezer koronával
kevesebb jövedelme, sem hogy csak
egyetlenegy állampolgár is vagyoni-
károsodjék a harmadik osztályu ke-
reseti adó miatt. Akinek ez feladata,
igyekezzék érvényesíteni az előmunká-
latoknál. Igyekezzék megértetni a kincs-
tári tisztviselőkkel, hogy ez időszert
még a pénzügyminiszteriumban is úgy
gondolkoznak, hogy egy-egy város adó-
summájának felemelése nem hivatali
érdem.

Ezzel szemben az adóköteles pol-
gároknak is figyelmébe ajánljuk, hogy
a polgári becsület is megköveteli azt,
hogy mindenki a maga anyagi képes-
ségeihez mértén megadóztassék, a köz-
terheket a maga részére kikövetelje
és azt polgártársaira áthárítani ne igye-
kezzék. Az adóalapeltitkolások csak
ott jogosultak, ahol az adó magát a
jövedelmet elviselhetetlenül csökken-
tené. E téren szertelenségekbe menni
nem szabad és tisztán csak profitra
dolgozó bűn volna.

Politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 2.

Egy újságírónak alkalmá volt be-
szélgetést folytatni a függetlenségi párt
radikális csoportjának egy kitűnő tehetségű

tagjával, aki a beszélgetés során a fölratról
a következőket mondotta:

— A fölrattal megelégedve a függet-
lenségi pártban talán senki sincs. Majdnem
szó szerint simul az a trónbeszédhez, mely-
nek alázatos visszhangja. — Programszerű
részén különösen azt kifogásolom, hogy a
létminimum oltalmának határozott ígérten
kívül *semmiféle szociális reformot* határo-
zottan kilátásba nem helyez. — *Szürke és
kellemetlen okirat az egész.*

Az újságírónak azon kérdésére, hogy
miként fog ez a fölrattárgyalás lefolyni, a
képviselő ezt a választ adta:

— Röviden és simán. Lehet, hogy több-
ben el fogják mondani ezen írásfelől ked-
vezőtlen véleményüket. De nagy eset nem
lesz belőle. Érdemleges módosítást senki se
fog ajánlani, ha csak nem Rakovszkyék, vagy
a nemzetiségek. Inkább csak stiláris módo-
sításokról lesz szó, s a tárgyalás alighanem
2—3 nap alatt be lesz fejezve. — *Akik a
függetlenségi pártban nincsenek megelé-
gedve a helyzettel, azok valószínűleg csak
összel fognak akcióba lépni.*

Addig azonban sok víz folyik le a
Dunán. A Duna vize pedig — a mint tud-
juk — hozzánk Bécs felől érkezik és
Belgrádfelé igyekszik . . .

(Wekerle bécsi utja.)

Wekerle miniszterelnök Bécsbe uta-
zik, folytatni fogja az osztrák kormány-
nyal megindított kiegyezési tárgya-
lásokat.

(A nemzetiségek.)

A nemzetiségi párt mai értekezletén
elhatározta, hogy a felirati vitában tevé-
keny részt vesz. A vita minden napjára
jelöl egy szónokot.

(Apponyi elkedvetlenedése.)

„A Nap“ című, szenzációkban utazó,
estilap ma esti száma azt a hihetel-
lennek látszó hírt közli, hogy gróf
Apponyi Albert vallás- és közoktatás-
ügyi miniszter *elhatározta lemondását.*
Hogy ez a hír mily kedves csemegéje
a haladó- és szabadelvű párti sajtónak

kitűnik „Az Ujság“ ezen ma megjelent,
célzatos hírből is:

Azt is tudják már, hogy a kabinet fő
nemzeti tagja, Apponyi Albert gróf sincs
megelégedve a helyzettel s bizalmas kör-
ben elpanaszolta a napokban, hogy az
udvar még a tanítónői kinevezésekbe és
előléptetésekbe is beleavatkozik. — Nem
hisszük, hogy Bécsben csakugyan olyan
bizalmatlanok volnának Apponyi gróf iránt
— amint híre jár — hogy minden kis el-
határozást, kinevezést *előzetes érdeklődés*
tárgyává tegyenek. A mennyiben Apponyi
gróf mégis panaszkodik, ennek alapja leg-
főleg az lehet, hogy a kir. hercegek és a
kir. hercegnők nagyon bőkezűen bálnak
a neki adresszált protekcióval, a melyet
kivétel nélkül honorálnia kell, minthogy ő
minden protekciót üldöző, föltétlenül igaz-
ságos és független miniszter akar lenni.

(Lengyel Zoltán nem szerkeszt.)

Lengyel Zoltán ma a lapokhoz
intézett táviratban jelenti, hogy vissza-
lép a „Független Magyarország“ szer-
kesztéséről. — Visszalépése alighanem
azon hírekkel áll összefüggésben, a
melyek szerint a lap a csikmegyei
erdővételek ellen már kiszedett táma-
dásait pénzért megsemmisítette s Nákó
fumei kormányzótól pedig pénzt toga-
dott volna el.

(A kvótadeputáció működése.)

A kvótadeputáció albizottságot kül-
dött ki, mely pénteken megkezdte Bécs-
ben a tárgyalást.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, július 2.

Rövid formai ülést tartott a t. Ház.
Csizmazia Endre szólalt fel a bialosztoki
zsidóüldözés ellen. A képviselő ur néppárti
lévén, ebben a felszólalásban is volt for-
maiság.

Különben amíg ötven képviselő van a
Házban, a mikor Rakowszky István alelnök

Imakönyv.

Az édesanyámnak
Van egy imakönyve. . .
Nincsen az selyembe,
Bársonyba bekötve,
Nincsen a lapjának
Semmi círasága,
Ennek a világnak
Mégis onnan száll a
Legszébb imádsága.

A férje uráért,
Felnőt két fiaért,
Imádkozik nekik
Órök boldogságért.
Mindegyik áldását
El-ismondja százszor.
Tudja betéve . . . de
Jobban esik onnan
Az az egynehány sor.

Az imádságok közt
Egy-két halovány lap . . .
Az irás rajtuk mind
Fakóbb, haloványabb,
Az imádságok közt
Azt is mondogatja . . .
Kis gyerek korában
Gömbölyű betűkkel
Fia irogatta.

Kis verses-köszöntők,
Még ütemök sincsen,
Mégis — tudom — náluk
Szébb, jobb versem nincsen.
Óreg betűit a
Papir alig bírta. . .
Hej, de s ki írta
Igaz szeretettel.
A szívével írta!

S eszembe jut minden
Tiszta gyermekálmom. . .
Oh jaj, hogy nekem már.
Nincsen imádságom. . .
Régi imák hangja
Zsong szívemen által . . .
S ráborulok szótlán
A kis imakönyvre
Fojtott zokogással. . .

Kuthi Sándor.

A harmadik.

Írta: Vidovich Ernő.

Mint a villám csapott le a közös ét-
kezőasztalhoz a rendeleti közlöny legújabb
száma, hogy Bálványos Endrét, a 28 ik csá-
szári és királyi közös huszárezred főhadna-
gyát áthelyezték a macedoniai csendőr-
séghez.

Hárman ültek az asztalnál, két boldog
vőlegény: Kapornay, Donner s Wyllandt.

— Mi lelte ezt az embert? — kérdé
Kapornay. Talán azért szokik meg, hogy a
fogadást nem akarja beváltani? Fizessen
egy pezsgős vacsorát s azután maradjon —
továbbra is nőgyűlölő.

Bálványos csakugyan nőgyűlölő hírében
állott. Bálványos nem táncolt soha. Ha leá-
nyokkal találkozott, szinte már is érezte azt
az ideges reszketést, a mellyel kezét fogott
velük s ezért indokolt volt Kapornay ki-
jelentése, a ki az eljegyzése után így szólt
Donnerhez:

— Azt hiszem a pezsgős vacsorát Endre
és a hadnagy közösen fogják megfizetni.

A míg magokban tűnődtek a hirtelen
csapás fölött, belépett Bálványos. Teljes
katonai díszben volt, leült az asztalhoz de
sokáig nem szólt semmit.

Mikor rágyújtottak a Wyllandt illatos
csempészett cigarettáira, csak annyit mon-
dott:

— Utolsó kihallgatáson voltam.
— Hát, Endre, csakugyan igaz? —
kérdé Wyllandt.

— Igaz fiam — felelt Bálványos s
levérve a cigarettje hamuját, halkan szólani
kezdett.

— Minthogy egy közös fogadás köt
egymáshoz, kötelességem kijelenteni, hogy
nem teljesítem a fogadást. Vesztettem, fize-
tek. Előbb azonban halljátok meg a történe-

az ülést megnyitja és napirend előtt szót ad Csizmazia Endrének.

Csizmazia Endre: Bialisztokban iszonyatos dolgok történek. Vad hordák megtámadják a nőket és férfiakat, lemészárolnak családokat, házaikat felgyújtják és mindent a hatóságok uneszolására teszik. E vadállati kegyetlenséget minden érző ember elítéli. Megvetéssel emlékeznek meg azokról az embertelen hordákról, melyek a véres gazságokat elkövetik. (Helyeslés.)

Issekutz Győző, Kelemen Samu és Kiszely Ferenc, mint a bíráló bizottság tagjai, leteszik az esküt.

Elnök javasolja, hogy kedden d. e. 10 órakor ülés legyen a következő tartalommal: Elnöki előterjesztések, az igazságügy-miniszter törvényjavaslata a bírásról és ügyészekről, a felirati javaslat. Végül a miniszterelnök válaszolni óhajt Kovács Pál interpellációjára, a vidékieknek utazókkal való becsapatásáról.

A Ház ehhez hozzájárul.
Ezzel az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

Városi közgyűlés.

(Folyt. és vége.)

— július 2.

15. Névszerinti szavazás (első ízben) a „pipagödrök“ elnevezésű városi tagbirtok eladása felett.

16. Tanácsi előterjesztés a Nagy Jánosné féle hagyatéki ingatlanok eladása tárgyában.

17. Ugyanaz, a Bornyász féle haz utáni Ondódi föld eladása ügyében.

18. Ugyanaz, az Ispotály-utca 3 és 5. sorszámú telek között eső pusztai földrész elpárcellázása és eladása ügyében.

19. Ugyanaz a Villamos telepen emelendő épületek terv- és költségvetésének megállapítása iránt.

20. Ugyanaz a Simonffy-utcai városi bérházak építési költségének elszámolása és a felhasználás összeg visszatérítése tárgyában.

21. Ugyanaz a Bészler féle Kossuth-utcai házasteleknek és a Riekl féle kerti telekre szűnnek rendőrségi palota céljaira megvétele ügyében.

22. Ugyanaz a Széchenyi-utcai Antal-féle házasteleknek a Révész utca kiszélesítése céljából, megvétele tárgyában.

23. Ugyanaz a Fűvészkeret utcai 5 és 7. számú házasteleknek utca rendezés céljából megszerzése iránt.

24. Ugyanaz a Pásti köz kiszélesítése céljából az izz. statusquo hitközség telke megfelelő részének megvétele iránt.

25. Ugyanaz a Bocskay István fejedelem szobrának felállítása ügyében.

26. Ugyanaz a Mester-utcai óvoda kibővítése ügyében.

27. Ugyanaz néhai Sesztina Lajos és neje által tett alapítvány alapító oklevelének jóváhagyása tárgyában.

28. Ugyanaz a Szilágyi Péter, Harmina által a kórház javára tett alapítvány alapító oklevelének jóváhagyása tárgyában.

29. Ugyanaz. Török Gábor erdőmesternek a tűzifa eladási árának felemelésére vonatkozó javaslata tárgyában.

30. Ugyanaz. — A Gazdasági ismétlődő iskola folyó kiadásai fedezésére szükséges 1000 korona hitelnek — költségvetési átruházás uján fedezése iránt.

31. Ugyanaz. — Széna kaszálta és raktározásra 1800 korona póthitel engedélyezése iránt.

32. A homokkerti lakosoknak kérvénye, világitási célokra 400 korona segély meg szavazása iránt.

33. A Magyar Gyáriparosok Országos szövetségének felhívása, rendes tagul belépés iránt.

34. A debreceni közgyűléstől egyesület kérvénye segély adása iránt.

35. A debreceni 1848—49-iki honvédegyület kérvénye, 1906-tól — bezárólag 1909. évekre 400 korona évi segély megszavazása iránt.

36. Az országos régészeti és embertani társulat felhívása alapító tagul leendő belépés iránt.

37. A tanács bejelenteli jóváhagyás végett, hogy az állásaitól fegyelmi uton felfüggesztett Végh Gyula rendőrfőkapitány, dr. K. Tóth Mihály rendőrkapitány, ifj. Orosz László rendőrfőkapitány, Szűcs Lajos rendőrbiztos, Vadas Mózes és Botos András rendőrszereplők javadalmazását a felfüggesztési időtartamára fizetésüknek fele összegéig felemelte.

38. Tanácsi javaslat az esküdtzéki tagokat kiválasztó bizottságba bizalmi férfiak kiküldése iránt.

39. Ugyanaz a róm. kath. főgymnázium felügyelő bizottságába 2 tagnak — 3 évre megválasztása iránt.

40. Az ipartestület előterjesztése, iparügyi bizottság megalakítása iránt.

41. Györfly Aladár és társai kérelme hegyközséggé alakulás iránt és a hegyközségi szabályzat jóváhagyása tárgyában.

42. Csajkos Géza volt napdíjas irnok kegydíj iránti kérelme.

43. Szabadságolás iránti kérvények.

44. Özvegyi segély iránti kérvény.

45. Állatorvosi-oklevél kihirdetés.

46. Bába oklevél kihirdetés.

Debrecen, 1906. június 30.

Kovács József,
polgármester.

Egyház és iskola.

A debr. ev. ref. egyház iskolaszéke e hó 4-én d. u. 4 órakor az egyház tanács-termében ülést tart. Tárgyak: A tanítói állásokra beérkezett pályázati kérvények elbírálása, folyó ügyek.

Elnéptelenedés.

— július 2.

Pár szám, néhány száraz adat és ijesztő képét tárja elénk a kivándorlás, tömegnyomor, tulhalálozás által elnéptelenedett hazai állapotjának.

Hivatalos uton jelentik, hogy Magyarország egy-egy vidékén az ujjon hiány miatt alig akad dolga a sorozó bizottságnak. Így Szepesmegyének egy járásában 647 sorköteles közül csak 131 jelent meg, a többi 516 ról megállapították, hogy kivándoroltak Amerikába. És ez nem elszigetelt jelenség; vannak vidékek ahol az arány még sokkal kedvezőlenebb. A felvidéki megyék mindegyikében legalább is ugyanekkora pusztításokat vitt véghez a tömeges kivándorlás: és az északkeleti megyék, az erdélyi részek, sőt részben a Dunántul is ugyanezt a csüggesztő képet mutatják.

Borzasztó pusztulás képét mutatja a népesedési mozgalom. Évről évre emelkedik a halálozások száma. Vagyis magyarán mondva: egyre kevesebb magyar ember születik és egyre több magyar ember hal meg. A „népesedési deficit“ e két oknál fogva is oxvetlen beállana, de vannak itt még egyéb ható okok is. Itt van például a tömeges magzatelhajtás, az évente százezreket pusztító tüdővész és a hónapról hónapra, sőt hétről hétre növekedő kivándorlás. És ez már így tart hosszú évek során át, úgy, hogy ma már papiron ki lehet számítani, hogy mikor fog Magyarországon beállani a teljes elnéptelenedés.

A teljes elnéptelenedés! Ha csak idővel nem fordul a kocka, nem segítünk a bajokon. Mert segíteni még mindig lehet és el-

tem, ha más nem, a hadnagy bizonyára okul rajta, ő még ifju és bohó.

— Nos hát ily ifju és bohó voltam én is. Nem jártam katonai iskolát, az apám prókátornak szánt s első éves jogász lehettem, midőn szerelmes lettem egy leányba. Magam tizankilenc éves voltam, a leány tizenhat. Lassan ébredt a szerelem, eleinte muló érzésnek, pajzán játéknak hittem, a mely csak párt hőt foglalkoztat, azután tovaszállok más virágra, mint a lepke. De nem így történt. Későn vettem észre, hogy ez az első szerelmem.

— Hiszen szerettem én már azelőtt is. Szerettem, mert szerettek a társaim is. De igazi érzetem nem volt egy sem. Megdobogott a szívem, ha találkoztam a régi ideálokkal s azután gyönyörűségeen elfeledtem mindet.

— De az utolsó igazi szerelem volt. Oh ha visszaemlékezem az arcára, édes kék szemére, szőke hajára, megsiratom ma is.

Azt hittem ő is szeret. Eleinte alig mert reám nézni, minden hozzám intézett szava oly édes volt, mintha a szerelem sugalmazná. S én boldog voltam, azt hittem ő is szeret.

— Segy derült májusi éjszakán beborult az ég. Megvallottam neki, hogy szerettem s ő kikacagott. Azt mondta, hogy nyűg neki a társaságom, hogy gyűlöli, a mint az ellenségét gyűlölheti.

— Akkor azt hittem, vége mindennek. Menekülni akartam tőle és idejöttem közzétek. Előbb önkéntes voltam, azután hennaradtam s nem tudom a tehetségem tette e vagy a pártfogóim hamerosan hadnagy, majd főhadnagy lettem. S higyjétek el fiuk, ha valahol, hat ebben a zajos, vidám körben pillanatra megjeltem a boldogságomat.

— Fialat hadnagy voltam még, midőn meglátogattam az apámat. Nem lévén idealista ragaszkodom a valósághoz s bevallom, hogy csupán azért mentem haza, hogy a poétikus első adósságokat kifizettessem.

— S akkor találkoztam vele. Talán a fess huszáregyenruha okozta, de ő vágyva nézett utánam s félig mosolyogva, félig bűnbánóan beszélt velem. Rabul ejtette a szívem újra, nem törődtem mással, mint az ő szemével, nem hallgattam másra, mint az ő tündéri szavára s talán ez volt az oka, hogy visszatértemkor a legnagyobb örömmel nyujtám a kezem oda, hogy házasodjunk meg egy esztendő alatt, hiszen nekem már volt menyasszonyom.

Nagyot szívott a cigarettából, azután eldobta. Keserű volt a dohány.

Elővett a zsebéből egy rojtos szegélyű eljegyzési kártyát s odaadta a többieknek.

— Itt a válasz fiuk. A leány két héttel azelőtt jegyet váltott egy rongy emberrel, a ki arra sem érdemes, hogy a privát dinerem legyen. De a szerelem utjai felismerhetetlenek. Talán a vérben volt a hű-

lenség, vagy sohasem szeretett engem, ma már mindegy, én örökre bucsut mondom a mi délibábos, napsugaras világunknak. Levetem a nyalka huszártiszti uniformist, magamra veszem a törökök ruháját s megyek dacolni ezer veszéllyel, a mig meg nem könyörül rajtam egy puskagolyó.

A többiek némán forgatták az elegáns eljegyzési kártyát. Közbe beesteledett s apró szemekben hullani kezdett az eső, mintha ő is bucsuztatná a daliás főhadnagyot, a ki után ezer és ezer leány fordult vissza, ha végig ment a corsón s a ki most egy adóz puskagolyóval fogja bevégezni azokat a gyönyörűségees dáridókat, vidám mulatozásokat, a sok sok sóhajtozást, vidámságot, bubánatot, küzdelmet és léha nemtörődőséget, a mit egyszóval életnek mondunk.

— Vesztettem, fizetek — szólalt meg újra Bálványos.

S újra hangos mulatozás vetett véget a bus hangulatnak, a melynek nagyságáról csak úgy alkothatunk helyes fogalmat, ha a „Kék Csillag“ által banyujtott számlát elosztjuk négygyel.

Reggel felé, midőn a három jóbarát már révedezve nézett maga elé s az Uristen is nyugalomra tért selymes párnán s paplanos ágyában, Bálványos lehajtott fejt a hideg márványasztalra és zokogott, zokogott keservesen.

gondolni is szörnyűség, hogy a mi drágahazánk, a tejjel-mézrel folyó Kánaán pusztuljon el ilyen lehetetlen módon. A kővér fekete televény föld és a pazar legelők honában nem szabad a népek a kihalás veszedelmébe jutnia! A magyar parasztot nem szabad koplalni hagyni, a polgári osztályokat és az értemiséget nem szabad az erkölcsi züllésbe kergetni! Munkához kell látni végre és segíteni minden bajon. A nagyon és kicsinyen egyaránt.

Az óra utolsó utótt, ha nem ébredünk, elvesztünk. Függetlenségünk kell magunkat teljesen: a gyáripar fejlesztése mindjárt segít a bajokon. Ahol egy egy gyárkémény füstöl, ott nincsen télen kéz és van tisztességes munkabér. A jó munkabér jólétet teremt a dolgozó milliók táborában. Szaporodának a házasságkötések, emelkednek a születések száma, csökken a halálozási százalék. És ami a földolog, megszűnne a kivándorlás.

Egy elnéptelenedő ország, egy kivesző nép bajának orvoslása a legelső és legfontosabb teendő. Kitél várjuk az első komoly lépéseket, ha nem a mostani nemzeti kormánytól? Várjuk, de a várásra nincs már hosszú idő: tenni kell itt, kezdeni haladéktalanul, mert a kis szürke számok egyre egyre ijesztőbbek lesznek és minden elpusztult magyar vér ezerszeres kára a nemzetnek.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— július 2.

Hallottál oly virágokról,
Melyek így beszélnek:
„Hervadtja vágyok lenni
Tavasznak, nem télnek!”

Csak az ember lesz öngyilkos
Elte virágában...
Valjon miről álmodik lenni,
Sötét rögágyában?

Sok mindent tanul az ifju
S nem tanítják élni,
Nem tanítják szeretetre,
Hinni és remélni!

Achim lovagias ügye.

Cavalleria rusbicana.

— július 2.

Jelentettük, hogy Achim András, az ugynevezett „paraszt képviselő” és Székely Béla b. csabai szerkesztő között „lovagias ügy” kerelkedett.

Székely tudvalevőleg provokálta Achim Andrást, aki kijelentette, hogy hajlandó az elégtételadásra, de csak a legszigorubb feltételek mellett. A párbajból mindszámtal nem lett semmi, mert később kitént, hogy Székelynek elintézetlen ügyei vannak, mire Achim az elégtételt megtagadta.

Visszont Székely is azt állította, hogy Achimnak is több elintézetlen ügye van, és így megtörtént az a furcsa eset, hogy a segédek az ügyet egy oly jegyzőkönyvvel fejezték be, melyben az mondatik, hogy mindkét félnek elintézetlen becsületbeli ügyei lévén, egyrészt Achim az elégtételadást megtagadja, másrészt pedig Székely a kihívást visszavonja.

A furcsa jegyzőkönyv így hangzik:

Jegyzőkönyv.

Alulírottak az I. jegyzőkönyv folytatására 1906. évi június hó 30-án reggel 7 órakor újból összejöttek és egyértelműleg megállapították, hogy Achim L. András ur, Székely urnak az elégtétel megadását befejezetten becsületbeli dolgok miatt megta-

gadja; ugyszintén Székely ur is Achim L. Andrásnak hasonló okokból, amely az 6. tanuihoz intézett leveleiből is kiténik, az elégtétel további lovagias eljárását ellene beszűnteti és a kihívást visszavonja.

Ezek után mindkét részről az ügyet elintézetten nyilváníttuk.

Békéscsaba, 1906. évi június hó 30-án.

Achim részéről: Székely részéről:
Camilló Kraus. Johann Haas.
Emil Flaska. Johann Saiz.

Mint Csabáról értesítanék, Achimnak ugynevezett „elintézetlen” ügyei nincsenek, mert mindazok, akiket Székely erre vonatkozólag tanuságtételre felhívott, írásban kijelentették, hogy Achimról megbéstelelt dologot nem tudnak!

Kérdést intéztek Achim képviselői urhoz, hogy elveivel miként egyeztetni össze a párbajt. Kérdésünkre a képviselő ur táviratban küldte a következő választ:

— „Ugyis mint szocialista, ugyis mint demokrata a párbajt csacsiságnak tartom. De ha valakinek éppen nagy vereséget nékije van: az elől se buvok a Bakonyba!”

— **Uj pályázók.** A megyén alispán-ságra, főjegyzőségre, egy szolgabírói és az esetleg megüresedő állásokra hirdetett pályázat e hó 7-én jár le. A tegnapi nap folyamán pályázati kérvényeket az alábbiak nyújtották be a főispánhoz: Somossy Béla bősörményi polgármester az alispáni állásra; az alispáni hivatalba dr. Cseke Sándor és Weszprémy Barna a bősörményi szolgabíróiságra és a harmad. aljegyzőségre.

— **Községi iskolaszék ülés.** A községi iskolaszék tegnap délután ülést tartott. Az ülésen megállapították a gazdasági ismétlő iskola jövő évi költségvetését.

— **Előjárósági ülés.** Az ipartestületi előjáróság e hó 5-én esüörtökön tartja Zselinger Ede ipartestületi elnök elnöklése alatt, havi rendes ülését, melynek a rendes folyó ügyeken kívül lesz egy igen érdekes tárgya: A betegséglýzó pénztár felosztásának kérdése ez, mely iránt egészen váratlanul az utóbbi napokban mozgalom indult meg az iparosok között.

— **Igazgatósági ülés.** Az ipartestületi betegséglýzó pénztár igazgatósága Zselinger Ede elnöklése alatt e hó 4-én szerdán ülést tart. Az ülésen a múlt heti ülésen tárgyalásra nem került, visszamaradt folyó ügyek nyerne elintézték.

— **Áldásos eső.** Julius hó eleje jó reménységgel vette kezdetét, ugyanis a június hó végén tartott rendkívüli hőséget áldásos eső váltotta fel. Már már alig tudunk lélekszeni a fojtó melegség és mindennütt terjedő portól s most egyszerre, nagy hirtelenséggel elmúltak ezek a kellemetlen napok s a legjobb levegőt élvezhetjük. Éppen annyi eső esett, mennyire szükség volt, ha több lett volna, talán meg is ártott volna mivel éppen az aratás kezdetén vagyunk. Így a legszebb reményekkel elteve kezdenek gazdáink a nyári nagy munkához. Annyi sok csalódás után rá is férne már a magyar emberre, ha reménységében nem esalatkoznék, mert idáig egyebet sem láttunk, csak örökös tépalódást és csalódást s kétségbeesítő helyzeteket. Majd most fogjuk meglátni, hogy fizeti vissza a jószágos anyaföld fardozásainkat s szívünkben kívánhatjuk magunknak, hogy várakozásunknak sikere is legyen.

— **A közigazgatási tanfolyam hallgatóinak vizsgája.** A közigazgatási tanfolyam hallgatóinak írásbeli vizsgálata tegnap kezdődött. A szóbeli vizsgálat e hó 6-án és 7-én lesz.

— **A koronázási alapösztöndíja.** A város koronázási alapjából létesített ösztöndíjra hirdetett pályázat tegnap járt le. A 600 koronás ösztöndíjra hárman pályáztak és pedig: Tóth Zoltán iparművészeti iskolai növendék, Kovács József kőműves segéd és Klimó István festőművész növendék. A tanács legközelebb dönti el, kinek ítéli oda az ösztöndíjat.

— **Esküvő.** Városunk előkelő köreiből ismert Kun Béla lapszerkesztő, a ki Debrecenben is működött, június hó 30-án tartotta esküvőjét Kovács Ellával, Kovács János ügyvéd, takarékpénztári ügyész leányával Hódmezővásárhelyen.

— **A Bonyász féle telek megvétele.** A Deák Ferenc-utóán levő Bonyász féle teleket a város legutóbbi árverésen eladta. A tanács tegnap tartott ülésén; bárha utóajánlat érkezett, az árverés eredményét jóváhagyta. — Egyidejűleg elhatározta, hogy a Bonyász-féle házhoz tartozó szőlőre újabb árverést tűz ki.

— **Az ácsok munkaviszonya.** Megirtuk a múltkoriban, hogy az ács munkások mozgalmat indítottak munkaviszonyaik szabályozása iránt. — Tegnap délelőtt e tárgybán hosszas tárgyalás folyt az ipartestület tanácsstermében a munkaadók és a munkások között és létre jött a békés megegyezés. Munkarendet készítettek, mely szerint két évre 1908. márc. 31-ig megállapodtak a munkaadók a munkásokkal a munkaidő beosztására nézve.

— **Az ipartörvény módosítása.** A kereskedelemügyi minisztériumban nagy munkán dolgoznak. Az eddig fölmerült panaszok arra késztették a minisztériumot, hogy az ipargyakorlatot végre egyöntetűen és közmegegyezésre rendezzék. Ezt pedig az ipartörvény célszerű módosításával lehet és akarják elérni. Most tehát a kereskedelemügyi miniszter leirt az összes városokhoz és így Debrecen városához is és bekéri az engedélyhez kötött iparok gyakorlása ügyében alkotott és jóváhagyott szabályrendeletet. A város a kérdéses szabályrendeletet legközelebb fölterjeszti a kereskedelemügyi minisztériumhoz.

— **Lövészegyleti verseny.** A polgári lövöldében vasárnap ért véget a három napig tartó diszlövészet, amelyben igen sokan vettek részt. Összesen 8000 lövést tettek. A város 100 koronás díját Pásztor Gyula nyerte el, a pénztézetek I. díját Fürst Ödön, II-at Szabó Sándor kapta. Juniórdíjat Raics Lajos és Aufricht Alajos nyertek. A kör-lövés nyertesei sorrend szerint: Fodor József 77 találással, Pásztor Gyula 74, Szabó Sándor 69, Fürst Ödön 69, Molnár Ferenc 66, Pápay János 63, Gerőcz József 43 és Aufricht Alajos 43. A találásban első Fürst Ödön, 2. Gerőcz József, 3. Molnár Ferenc, 4. Pápay János, 5. Pásztor Gyula, 6. Fodor József, 7. Szabó Sándor, 8. Raics Lajos. A díjkiosztás után tegnap este a lövöldei vigadóban társasvacsora volt.

— **Kereskedők munkaszünete.** Debrecen város kereskedői között napról napra nagyobb tért hódít a vasárnapi munkaszünet. Nagyon sok szakma esatlakozik a már megállapodott kereskedők határozataihoz, úgy, hogy vasárnap, azaz 8-án csaknem az összes kereskedők üzletei zárva tartanak. A vaskereskedők tegnap tartott értekezletükön egyöntetűen szep. 1-etől május 1-ig terjedő időben zárják be üzleteiket, tehát a nyári hónapok kivételével. A fűszerkereskedők megállapodásra ugyan még nem jutottak, azonban biztosra vehető, hogy az még hét derekán meg fog történi.

— **Szerelmi bánat miatt.** Régóta szeretett valami konyhatündért Györi Ferenc érmihályfalvi 22 esztendőes fodrászsegéd. A lány hűtlen volt és másokat is kiténtetett

vonzalmával, ami nagyon bántotta az érzékeny szívű Figarót. Vasárnap nagyot gondolt bezárkózott lakásán, s öngyilkossági kísérletet követett el. Mellbe lőtte magát. Életveszélyes sebével behozták a debreceni közpórházba a szerencsétlent.

— **Magyar vivók diadala a hadseregi vivóversenyen.** Az idei hadseregi vivóverseny ismét a magyar vivók fényes diadalával ért véget, amennyiben az amatőr versenyben első lett Békassy Béla főhadnagy, aki debreceni család tagja II. Filótás Ferenc főhadnagy, a kardversenyben pedig első lett Szántay Jenő hadnagy, II. Békassy Béla főhadnagy, III. Ujfalussy Gábor főhadnagy.

— **Elopták a pénzét.** Dári János tulajgás a Csapó-utcán levő Szinetár-féle lebuji kávéházban borozgatott ma délelőtt ahol érzékenyen meglópták. Italozás közben ugyanis mámoros fővel elnyomta az asztalnál az álmot és mialatt mélyen aludt kiesett mellénye zsebéből 200 koronát tartalmazó bukszáját. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Beiratások a nyelviskolába.** A szünidei tanfolyamra való felvételek most folynak. Beiratkozni lehet a német, francia és angol nyelv alsó, középső, vagy felső tanfolyamára naponta reggeltől estig, a nyelviskola Simonffy-utca 20 sz. a. helyiségében. Az előadás vasárnap, július hó 1-én kezdődik.

— **Eltűnt diákok** A diákok eltűnése már annyira általánossá és megszokottá lett, mint az anyyira ismert és elterjedt öngyilkossági kultusz. Különösen a nyári hónapokban hoznak e féle híreket a lapok hasábjai. Most is, mint mindig, a rossz bizonyítvány miatti szegényérzet s a szülői dorgatóriumától való félelem két nagyváradi diák előtt nyitotta meg az „eltűntek” nyári rovatát. Huzler György és Homai Károly 15 éves nagyváradi tanulók bizonyítvány osztás után nyakukba vették a világot, gondolva, hogy szüleiknek az eltűnés fölötti kétségbeesése elfogja némitani, háttérbe szorítja a rossz bizonyítvány miatti felgerjedésüket. A két eltűnt diák utját állítólag Debrecen felé vette. A nagyváradi rendőrség megkeresésére a rendőrség nyomozza őket.

— **A gyümöcstermelők figyelmébe.** Darányi földm. velésügyi miniszter a kisgazdáknak nyers állapotban el nem adható gyümölcsfeleslegeik földolgozására állami szeszfőzőküzárat, aszalt kemencéket, gyümölcsbor készítő malmokat és sajtókat, végre izzó füstöket ingyen ad használatra. Felhívta egyúttal nagyobb gyümöcstermelőket, hogy különösen alma és körte készleteiket — azok minél kedvezőbb értékesítése végett — jelentsék be az országos gyümölcsezési miniszteri biztosságnak. Kedvező értékesítés csak a gyümölcsnek faj- és nagyság szerinti gondos osztályozásával és kifüggesztéssel esomagolásával érhető el.

— **Dalmy László emlékezete** Junius 27-én László napján néh. Dalmy László kedves barátunk sírjához többen kivonultunk és emlékoszlopát megkoszorúztuk. Ohajtott volna ez alkalommal az elhunyt egyik tisztelője és barátja Stern Izidor balmazújvárosi bérlő is megjelenni s a koszoru költségeihez hozzájárulni, de, miután ezt nem tehette 10 koronát juttatott hozzá a koszoru megváltás címén oly kéressel, hogy azt én tetszésem szerint jótékony célra juttassam. Ennek folytán a 10 koronát a siketnémáknak juttatván, fogadják a jótékony cél nevében hálás köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

— **Nyilvános elszámolás.** A „Polgári kör” által 1906 év június 23-án a nagyerdői vígadóban könyvtára javára rendezett táncvigalom bevételéről és kiadásáról: Bevétel volt jegyekből 468 kor. Felülfizetések-ből 43 korona összesen 511 korona. Kiadás volt 307 kor. 96 fill. maradvány volt 203 kor. 04 fill. Felülfizettek: Szathmári Mihály és Dankó Béla 6—6 koronát, Czeglédi Gyula, Bányai Péter és Kovács János 4—4 koronát, L. Kovács Nándor 3 koronát,

Horkai Lajos, Szathmári Mihály, Szilágyi Józsefné, Gombos Ferencné, Szalánki Ferenc, Kerékgyártó József, Bán István és Dávid Mihály 2—2 koronát összesen 43 koronát. Fogadják a nemessziv adakozók adományai-kért hálás köszönetünket. A mulatság rendező bizottság nevében. Dávid Mihály pénztárnok.

— **Az elaludt vasuti őr.** Tencsénből írják, hogy Harjer Pál koztolaai vasuti munkás éjjeli őrségen lévén, elaludt és elfelejtette leboosítani a korlátot és ennek következtében a zsolnai vonat nekiment Ország János felsőszuci földmives kocsijának, miközben Ország súlyos sebesülést szenvedett. A tencsényi királyi törvényszék a gondatlan éjjeli őr két heti fogságra ítélte.

— **Halálos fürdés** Tencsénből jelentik, hogy Manicska István ottani péksegéd a Vágba ment fürödni, ahol azoaban a vasuti hid közelében elkapta az ár és magával sodorta, úgy hogy csakhamar elűnt. Holttestét csak másnap találták meg a folyó partján.

— **Tragédia a lakodalmon.** Amerikai magyar lapok írják az alábbi tragikus esetet, amely Aurorában történt egy fiatal magyar pár esküvőjén. Javában folyt a menyegzői vigalom, midőn egyszerre revolvertörvényszerűen dördült el és a menyasszony halva rogyott össze. Az eset részletei a következők: Szilágyi György törekvő fiatal ember Whittingben, Ind. szombaton délután tartotta esküvőjét szive választottjával, szép menyasszonyával. A lakodalom megtartására Aurorába mentek át s a vigalom magyaros kedvvel még vasárnap hajnalban is tartott. A lakodalmon mint vendég Kuk András magyar munkás is volt jelen, aki a vőlegénynek jó barátja volt. Senki sem tudja, hogy és miképpen történt a dolog, csak egyszerre Kuk Andrásnak kezében eldördült egy revolver. A dördülésre több asszony és leány elalált az ijedségtől, többek közt a táncoló menyasszony is táncosa karjába roskadt. A zene rögtön elhallgatott s azonnal kutatni kezdtek, hogy nem sebesült-e meg valaki. A való csakhamar kiderült. A szép menyasszony hófehér ruháját piros vér festette be, arcának rózsái pedig eltűntek s ott viritottak már a hófehér menyasszonyi ruhán. A násznép körében óriási izgatottság támadt. A rémület csak fokozódott, midőn látták, hogy a menyasszony feje erőltlenül hanyatlik le, arcát halottbálságnak önti el s szemek kezdnek üvegesedni. Mire az orvosi segítség megérkezett, a szép menyasszony halva volt. Kuk András eltűnt borzalmas tette után s azóta nem akadtak nyomára. Kuk András véletlenségből küldte a másvilágra a boldog menyasszonyt s a kihallgatott tanúk is így vallottak a rendőrség előtt.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Izis szesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ár csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcsy Ferenc gyógyszer-tárjában, Piac-utcán.

x **Magyar ember nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrót,** mert a legjobb bajsznövesztő és ápolószert az összes bajszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 filléért utánvétellel bármentve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész. Debrecen, Kossuth-utca.

x **„Legjobban szeretem a friss, telt arcot.”** Ki ne volna e tekintetben egy véleményen Mephisto-val? De mily gyakran nélkülözik fiatal emberek a friss arcot. É helyett látni sápadt arczint és általános gyengeséget, anélkül, hogy valamely betegség mutatkoznék. És mégis ezen rossz arczsúlyos tüdőbajnak az előjele. Ily esetben tehát „Sirolin-Roche“-t kell venni, amely — mint azt számtalan orvos igazolja — a vért javítja, az organizmust erősíti, az étvágyat előmozdítja és a testet a tuberculose behatásától megvédi. „Sirolin Roche“ gyógyszer-tárjában kapható.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy ház. Állandó fényképkialítás a műterem kapubejáratánál levő ki-rakathban.

x Az Arany Bika kávéházban minden este elő-gányzene.

TAVIRATOK.

Gróf Zichy Jenő állapota.

Budapest, július 2. Nagyváradról jelentik: Zichy Jenő gróf állapotában javulás állott be. A gróf régi asztmájának kiújulását az okozta, hogy az utóbbi időben fárasztó hegyi utakat tett meg. Az éjjel Zichy Jenő gróf fia, Rafael Farkasházy Zsigmond képviselő társaságában Budapestre utazott.

Sztrájk a gázgyárban.

Budapest, július 2. A gázgyár munkásai ma este váratlanul beszüntették a munkát. A város egy része teljes sötétségben van és a gyárban katonaság látja el a munkát.

A késő éjjeli órákban a munkásokkal létrejött a megegyezés.

Oroszországból.

Budapest, július 2. Szentpétervárról jelentik: A Fekete-tenger kikötői között rendszeresen közlekedő 12 orosz gőzös helyett ez idő szerint csak két gőzös bonyolítja le a forgalmat, melynek legénységét katonaság képezi. Az egy francia bányatársulat tulajdonát képező juszobkai bányában kitört bányásztrájk véget ért. A munkások követeléseit részben teljesítették.

Budapest, július 2. Szentpétervárról jelentik: Miklós cárt annyira megrendítették a forradalmárok ténykedéseiről, de leginkább saját testőrségének lázongásáról szóló hírek, hogy legközelebb már „Carszkoje Szelo“ nevű kastélyába költözik. Az oda vezető utat s magát a kastélyt nagyszámu katonaság tartja megszállva.

Bányász sztrájk.

Salgótarján, július 2. Salgótarjánban a bányászok sztrájkba léptek. A városban nagyszámu katonaság és csendőrség őrködik a rend fentartásán.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, július 2.

Buzakinálát és vételkedv mérsékelte. Nyugodt irányzat mellett 18,000 métermázsza került forgalomba 5—10 fillérral olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek közül tengeri lanya, zab engedékeny, rozs szilárd, árpa változatlan. Idő: változó.

Buza októberre	15.44—46.
Buza áprilisra	16.00—02.
Rosz októberre	13.00—02.
Rosz áprilisra	—
Zab októberre	13.18—26.
Zab áprilisra	13.56—58.
Tengeri augusztusra	12.48—50.
Tengeri szeptemberre	12.78—80.
Tengeri 1907 májusra	11.18—20.
Repece augusztusra	30.19—20.

Törvénykezés.

§ **Letartóztatott kereskedők.** A fővárosban, de a vidéken is felettébb gyakoriak az utolsó időkben a hitelezési csalások, illetőleg a tervszerű bukások a kereskedők közt. Szinte mindennapos, hogy kereskedők, persze megfelelő tőke nélkül, üzletet nyitnak s nem a becsületes munka lebeg szemük előtt, hanem hitelezők, a nagykereskedők megkárosítására pályáznak. Ezeket a szélhámosokat, akik természetesen a kereskedői tisztaságnak nagy kárára vannak, kiméltlenül üldözi a Budapesti Hitelezői Védegyelet. A napokban is büntető feljelentést tett a védegyelet két vidéki kereskedő ellen. Nyiregyházán történt ugyanis, hogy Kovácsy Jenő divatkereskedő ellen a hitelezői csődöt kértek. Ezt megnevezve, Kovácsy a boltjában volt portéka jórészét, közel 50.000 korona értékű árut elhordott s elrejtette, hogy hozzá ne férjenek azok, akiknek tartozik. A megtett feljelentésre dr. Szikszay királyi ügyész Kovácsyt nyomban letartóztatta. — Ugyancsak a nyiregyházai királyi ügyész vezetésére vizsgálati fogságba helyezte ifjabb Fischer Mór kereskedőt, akinek a szabolegmezei mándokon volt üzlete. Ebben az esetben úgy próbálták kijátszani a hitelezőket, hogy az üzletet, mely eredetileg Fischer Mór anyjára, Fischer Bettyára volt, egyik napról a másikra a fiatal Fischerre írták át. E miatt ragadtak lépen.

Szerkesztői-posta.

T. M. P. Nem megyünk bele családi ügyek fejtegetésébe. Nyílttérben sem tesszük.

Gizi. Az életnek vannak ilyen csendes tragédiái, amelyek, ha zajtalanul lejátszódnak is és nincs néző közönségük, mégis mély barázdát szántanak a lélek talajába. Ön menyasszony, nincs már megszűrt az esküvője és egyszerre csak arra a lesújtó felfedezésre jut, hogy völgyébe szerelmes az ön hugába és hogy szerelme viszonzásra talál. Mind a ketten titoklják érzésüket, még egymás előtt is, de vajjon, ezt kérdezi ön tőlünk, van-e joga ahhoz, hogy elfogadja áldozatukat? S nem jön-e el az az idő, amikor az áldozat kárba vész és az elfojtott, lappangó szenvedély kitör és boldogtalanságot áraszt mind a hármukra? Az első kérdésre bátran válaszolhatjuk, hogy az ön joga kétségbe nem vonható. De ismeri bizonyára a latin mondást: „summa jus summa injuria.“ S ha százszor is részén van minden méltanyosság, nem okosabb-e s a jövőre nézve ödvösebb, ha nem ragaszkodik a kötéshez. Százszorta boldogtalansabb lesz ön, ha mint „hitvest“ éri az a lesújtó fölfedezés, hogy akihez le van kötve, boldogtalanul mást szeret, nem önt szereti, hanem a nővérét, a ki tehetetlenül küzd az érzése ellen. Ön sem lesz boldog, azok pedig a bűnös érzés sulya alatt nyögik majd sorsukat és tán — a szívükben — önt okolják. Tanácsot nem merünk adni ebben a kérdésben, kérje a szívtől. — Csak a szíve lehet bírő ebben az ügyben, csakis az ő jósa viheti odáig a dolgot, hogy ne három emberilényt sujtson a néma tragédia, hanem beérje egy áldozattal, amely talán vigaszt és nyihet is talál majd abban a tudatban, hogy áldozatkészségével két drága emberilényt tartott vissza a kétségbeeséstől.

Regényesarnok.

Neró.

— A „Szabadság“-nak írta: Kövér Ilma. —
(Folytatás.)

— Hejha! csak egy kis leány volna a világon, s kit én szeretni tudnék . . .
— És milyen névre hallgat az a kis leány? — kötődött özv. Karikásné.
— Hát azt, édes Mina nagysám a keresztény kalendáriumban található legszebb névvel ékesítették föl, a mint hogy az meg is illeti őt: Margitnak, K. . . Kovács Margitnak hívják.

Özv. Karikás Fridoliné úgy tett, mintha a képzelhető legtermészetesebb dolgot hallaná.

— Hát vegye feleségül a hugomat.
— Jaj, de ideadrá-e az apja? . . . didegte dadogta Balás Ágoston.

— Magának? . . . a testi-lelki jó barátjának . . . ?

— Hiszen éppen ez a baj . . .

— Baj az, hogy maga nagy poltron.

— És vajjon jönne e hozzám és vajjon tudna-e engem szeretni ez az édes jószág? . . .

— Hogy tudná-e szeretni . . . ? Ebben a korban úgy van az ilyen kis teremtés, mint a zsenge repkény: odakuszik, odasimul minden erősebb támaszhoz, úgy, hogy semmi idő sem fejt le annak a kobléről, a ki egyszer a karjaiba zárta.

Balás Ágoston azt érezte ebben a percben, hogy ez az erős támasz, csak ő lehet . . .

Megnyilatkozott szívének minden titkaival, Mina néni előtt.

És az angyali, az isteni Karikás Fridoliné magára vállalta a közbenjárói szerepet.

Mire a következő nap délelőttjén Balás Ágoston — a legnagyobb ankszietások között — megkörmékezte a doktorék parkját, szel jött eléje Mina néni, hogy minden el van intézve, hogy Balásnak már csak az elengedhetlen formalitáson kell átesnie.

— A fivérem esti hét órára itthon lesz. Kosártól nincs mit tartania.

Balás Ágostonnak egy kicsit ellált a szívére, egy kicsit megszárdult a feje és egy kicsit úgy érezte, hogy táncol vele az egész világ, leirhatlan boldogságának miatta . . .

Ezen a délutánon — természetesen — nem ment át Kovácsékhoz; ezt már a szolennitás se engedte volna. Aztán Dénes csak este lesz otthon és az édes kis babának erős migránja van, a mint Mina néni ma reggel mondotta.

— Meghült, mert mindig kendő nélkül futkos künn kommentálta a néni.

Na majd lesz neki gondja rá, hogy ezentul még a szellő se érje, hogy beburkolózzék, az arccskája hegyéig, ha csak ki lép is az ajtón; sőt ezentul egyáltalában ki se fogja bocsátani . . .

Ezentul . . . ?!

Reggeltől estig nem tett egyebet, mint azt hajtogatta, hogy: mi lesz ezentul!?

És mind emez „ezentulokat“ összegezve, a végeredmény az volt, hogy Balás azt érezte, miszerint ezentul, mint eddig: a lelkét is odaadná azért a drága kis teremtésért; annak a boldogságáért . . .

Esti hét óra felé elindult az elhatározott utra Balás Ágoston.

Klakk, frakk, lakk.

Az alsó rácskapun nyitott be a doktorék parkjába, mert látta, hogy a főbejáraton át, jönnek mennek a vendégek.

Ma szabad estéje van a doktornak és ilyenkor megindul a jóismerősök bucsu járása.

Balás Gusztáv gyorsan lépkedett egy ág-uton, a mely a házvégébe s doktor dolgozó szobájába visz.

Olyan fűgén, olyan szaporán szedegette a lábait, hogy a frakkjának a szárnya csak úgy repült utána.

A szíve, a feje tele volt a legtarkább, a legvirágosabb gondolatokkal, a melyek azt a hatást keltették benne, hogy tényleg röpkül, egyenesen a mennyország felé . . .

Kopp! — Mi ez? . . . A patvarban megakadt valamiben . . .

(Folyt. köv.)

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Első rangú kén-szulfid gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők; uszodák, török, kő- és márványfürdők; hőlégi, szénasavas és villamosvifürdők. Ivó- és belégszési kura. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. — Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Még mindég!

Nagyválaszték husszu és rövid szárú se'lyem, cérna és glacc keztyűkben.

Sérv-kötők, Has-kötők, hátegyenesítők, műlábak, műkezek, műfüzők mértékszertől készítéses és szakszerű javítására el vállaltatik.

Mentőszekrények! Cséplőgépek és gyár üzemekhez miniszteri rendelet szerint.

SGHÓN SÁNDOR keztyű, kötszer- és orvosi műszer-tára, DEBRECEN. Piac-u. 12. Stenczinger-ház.

MAGYAR
állam vasutak
menetrendje
1906. május hó 1-től.

Debrecenből indul

	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8 57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3 30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10 35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8 24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8 51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7 22
Szerencs — S.-A.-Ujhely-Kassaf	d. u.	4 25
	m. á. vasutól	reggel 5 35
	vásártérről —	reggel 5 44
	m. á. vasutól	d. e. 8 09
	vásártérről —	d. e. 8 16
H.-Böszörmény	m. á. vasutól	d. u. 11 11
B.-Sz.-Mihály	vásártérről —	d. u. 11 20
felé	m. á. vasutól	d. u. 4 34
	vásártérről —	d. u. 4 47
	m. á. vasutól	este 7 —
	vásártérről —	este 7 07
F.-Abony felé	m. á. vasutól	reggel 4 35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4 56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5 16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9 35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4 51

Bpestre érkezik

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35

Budapestről Debrecenbe indul

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 —
Az este 8 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15

Debrecenbe érkezik

Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8 29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6 48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2 24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	3 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 46
Szatmár — M.-Szigetről — — —	d. u.	4 12
Csak M.-Szigetről — — —	este	10 11
Szatmár felől — — —	este	6 40
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8 19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11 31
	vásártérre —	reggel 7 33
	mávasutóhoz	d. e. 7 40
B.-Sz.-Mihály	vásártérre —	este 6 22
H.-Böszörmény	mávasutóhoz	este 6 28
felől	vásártérre —	d. u. 8 29
	mávasutóhoz	d. u. 8 35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasutóhoz	d. u.	7 54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8 18

Szünidei táncanfolyam megnyitás.

Van szerencsém az igen tisztelt szülők és tanuló-ifjúság tudomására hozni, hogy f. évi július hó 2-án hétfőn

adiákságrészére

a szünidei táncanfolyamot hét hétre a „Korona” című táncteremben, (Csapó-u. 17.) megnyitom.

Tanórák:

Kis diákok coloné 6—13 évig, d. u. 5—7 óráig.
Nagy „ „ 13 évtől „ 7—9 „

hétfő szerda és pénteki napokon.

Minden vasárnap d. u. 4—7-ig. Összgyakorlat.

Beiratásokat elfogadok naponta d. e. 8 órától 9 óráig és este 7 órától a tánciskola helyiségben.

Külön boszton írák.

Szives pártfogást kérve,
maradok tisztelettel
SCHAF JÁNOS,
okl. táncitanító.

Telefon: (Lakás, 459.)
(Iroda, 462.)

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, IV. VÁR-UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Pályázat.

A debreceni izr. hitközség polgári iskolai iskolaszéke nevében pályázatot hirdetett a hitközség által újonnan felállított és az 1906—7. iskolai évben három osztálylyal megnyiló polgári leányiskolához két segédtanítónői állásra.

Egyik állásra a nyelv történelmi csoportból, a másikra a mennyiségtani természettudományi csoportból polgári iskolára képesített zsidó tanítónők pályázhatnak; olyan elemi iskolai képesítésű zsidó tanítónők is folyamodhatnak akik kötelezik magukat a polgári iskolai oklevélnek záros határidő alatti megszerzésére. Kézimunka, torna ének és francia nyelv tanítására képes pályázók elsőbbségben részesülnek.

Egy egy állás javadalma: 1200 kor. fizetés és 300 kor. lakpénz. A sikeresen működő tanítónő három év eltével rendes és végleges tanítónői állásra tarthat jogot, mikor is javadalma 1600 kor. fizetésre és 400 kor. lakpénzre emelkedik.

A születési bizonyítvánnyal, oklevelekkel és esetleg működési bizonyítvánnyal felszerelt kérvények f. évi aug. 1-ig. adhatók be alólirotthoz.

Debrecenben, 1906. évi június hó 30-án.

Dr. Popper Mór ügyvéd.
iskolaszéki elnök.

Kertek kiültetése alkalmából figyelembe ajánlom, nagy készletemet szép szőnyeg és virágzó növényekből olcsó árban.

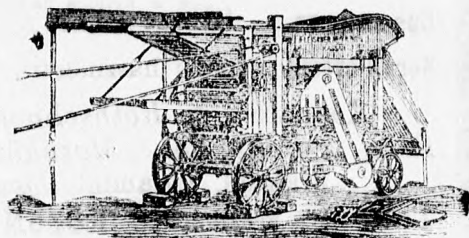
Paczelt János

Debrecen, Kossuth-utca.

FLEISHER és TARSA

gépgyára és vasöntődéje, Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával célszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit:

Cséplőkészleteit, cséplőgépeit,

— Baker-élettisztító-rostait, —

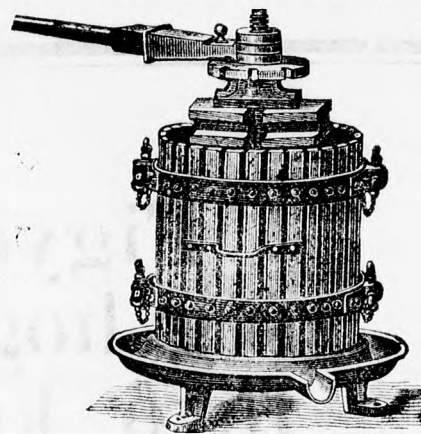
— Borsajtóit s szőlőzúzót.

Gyárt továbbá: MALOM-, OLAJGYÁR és SZESZGYÁR berendezéseket, GŐZGEPEKET, GŐZKAZÁNOKAT mindennemű SZIVATTYUKAT stb.

Bizományiraktár:

Sesztina Lajos urnál
Debrecenben.

Gazdasági gépeink s egyébgyártmányaink árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

Tisztelettel értesitem a művelt közönséget, miszerint a nagy szünidők egész tartamára több kiváló okleveles szakoró közreműködésével.

a német társalgási tanfolyamot kapcsolatban szép és diszirással

több csoportban: kor, nem, előképzettség tekintetbe vételével július 3-án 8 órakor reggel tavalyi minta szerint

ünnepélyesen megnyitom.

Egyetlenegy kulturnyelv sem bir oly gyakorlati fontossággal, mint a nagy művelt német nemzetnek világnyelve. — A nagy szünidő legalkalmasabb idegen nyelv gyakorlati elsajátítására. Naponta 2 órán át kizárólag egy tárggyal foglalkozva 3 hónap felér ugyanannyi évvel. 100—120 óra alatt kivétel nélkül mindenkinek meg kell tanulni beszélni, olvasni, írni — Iskolában társalgási nyelvet nem lehet elsajátítani egyrészt az idő rövidsége és a halmaz tantárgy miatt, másrészt pedig főleg azért, mert az iskola az irodalom és költészet megértése végett főszólyt fektet az elméletre, míg a gyakorlati tanfolyam nem annyira mélységes mélybe mint inkább terjedelmes felszínre bocsátja az élő társalgási nyelv gyökérszárait.

Tandíj az egész szünidő tartamára 40 korona.

Egy egy csoportban legfeljebb 8 tanuló lehet.

Beiratás naponta 11—1-ig. — Tanterem városi bérpalota 2. sz. III. kapu 2-ik emelet.

ZALAI MÁRK tanár.

Csak

Selle és Kary

legjobb

tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.

Sárga és Fekete.
Kiváltképen ajánlatos,
Bxcalc, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lábbelikre.

Bécs, XIII.

SAFE DEPOSIT.
Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a **Piac-utca 59. számú** Steinfeld-féle házban ujjonnan berendezett helyiségeinkben
SAFE DEPOSIT
osztályt állítottunk fel és ajánljuk értéktárgyak megőrzésére ezen **teljes biztonságot nyújtó** rekeszeket. — Bővebb felvilágosításokat kívánatra készséggel nyújtunk s a bérleti feltételeket az érdeklődőkkel szívesen közöljük.
Közgazdasági Bank
Részvény Társaság
 Igazgatósága.

SAFE DEPOSIT.
A legjobb arcz-
széplítő szer a
SERAIL-ARCZKENOCS,
Egy tégely ára
kor. 4 fillér.

mely az arczot tisztítja, fehéríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!
Egy kis tégely
ára 70 fillér.Serail-szappan. } Kifűnő toillet szappa-
nok a kenőcs használá-
sához

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor
három szíjben, fehér, rózsás és orém
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: *dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön* gyógyszerész uraknál, valamint *Jósa és Jóna* urak droguerájában.Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerertárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárban

Figyelmeztetik a nagy közön-
ség, hogy Debrecen város számot-
tevő kereskedői ez év **július**
8-tól szeptember 1-ig a vá-
sárvasárnapját kivéve

vasárnap egész napon át

zárva tartanak s így a t. közönség
bevásárlásait csakis hétköznapo-
kon eszközölje.